

Rüzgârın Şarkısını Dinle

—
30.
Baskı

Dünya
Edebiyatı
Roman

Çeviren:
Ali Volkan
Erdemir

FURKAN

Haruki Murakami, 1949'da Kyoto'da doğdu. Vaseda Üniversitesi'nde klasik drama eğitimi aldı. 21. yüzyıl edebiyatının en önemli isimlerinden olan Murakami'nin kitapları pek çok ödül aldı, tüm dünyada ellinin üzerinde dile çevrildi. Haruki Murakami'nin *Yaban Koyununun İzinde*, *Zemberekkuşu'nun Güncesi*, *İmkânsızın Şarkısı*, *Sınırın Güneyinde-Güneşin Batısında*, *Sahilde Kafka*, *Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu*, *1Q84*, *Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları*, *Koşmasaydım Yazamazdım*, *Uyku*, *Kadınsız Erkekler*, *Sputnik Sevgilim*, *Tuhaf Kütüphane*, *Karanlıktan Sonra*, *Fırın Saldırısı*, *Rüzgârın Şarkısını Dinle*, *Kumandanı Öldürmek*, *Doğum Günü Kızı*, *Mesleğim Yazarlık*, *Dans Dans Dans*, *Pinball 1973*, *Sadece Müzik*, *Birinci Tekil Şahıs*, *Bir Kediye Terk Etmek* ve *Ortadan Kaybolan Fil* kitapları Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

Rüzgârın Şarkısını Dinle

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Sınırın Güneyinde, Güneşin Batısında	Karanlıktan Sonra
İmkânsızın Şarkısı	Fırın Saldırısı
Yaban Koyununun İzinde	Kumandanı Öldürmek
Sahilde Kafka	Doğum Günü Kızı
Zemberekkuşu'nun Güncesi	Mesleğim Yazarlık
Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu	Dans Dans Dans
1Q84	Pinball 1973
Koşmasaydım Yazamazdım	Sadece Müzik
Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları	Birinci Tekil Şahıs
Uyku	Bir Kediye Terk Etmek
Kadinsız Erkekler	Ortadan Kaybolan Fil
Sputnik Sevgilim	Şehir ve Belirsiz Duvarları
Tuhaf Kütüphane	

RÜZGÂRIN ŞARKISINI DİNLE

Orijinal adı: Kaze no Oto wo Kike

© 1979 by Harukimurakami Archival Labyrinth

Yazan: Haruki Murakami

Japonca aslından çeviren: Ali Volkan Erdemir

Yayına hazırlayan: Handan Akdemir

Türkçe yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Yayın hakları Curtis Brown Group Limited ile çalışan ICM Partners ("ICM") aracılığıyla alınmıştır.

1. baskı / Mayıs 2018

30. baskı / Mayıs 2025 / ISBN 978-625-8036-11-4

Her 2000 adet bir baskı olarak kabul edilmektedir.

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1

Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2

34310 Haramidere-İstanbul

Tel. (212) 412 17 00

Sertifika no: 44452

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No.3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Rüzgârın Şarkısını Dinle

Haruki Murakami

Çeviren: Ali Volkan Erdemir

1

“Kusursuz metin diye bir şey yoktur. Tıpkı kusursuz umutsuzluk diye bir şeyin olmadığı gibi.”

Üniversite öğrencisi olduğum sıralarda tesadüfen denk geldiğim bir yazar söylemiş bunu. Asıl anlamını ancak yıllar sonra kavrayabildiğim bu sözler hâlâ bir tür teselli verir bana. Yani kusursuz metin diye bir şeyin var olmaması.

Ne var ki, bu sözlere rağmen, ne zaman bir şeyler yazmaya otursam hep üzerime çullanıyordu umutsuzluk duygusu. Yazmayı başarabildiklerimin kapsamı oldukça kısıtlıydı. Sözelimi, filler üzerine bir şeyler yazabilsem bile, fil terbiyecisi hakkında hiçbir şey yazamıyordum. Böyle bir eksiklikti işte bendeki.

Sekiz yıl boyunca, bu çıkmazla uğraştım durdum. Sekiz yıl boyunca! Bu uzun bir süre.

Öte yandan, bu duruma, insanın her tecrübesinden bir şeyler öğrendiği yönünden bakarsak, yaşlanmak o kadar da acı veren bir şey olmaz. Nihayetinde bu sadece bir genelleme tabii.

Yirmi yaşımdan itibaren bunu bir yaşam felsefesi olarak kabul ettim. Bu yüzden, defalarca sert darbeler aldım, defa-

larca kandırıldım, defalarca yanlış anlaşıldım, bununla birlikte bir sürü garip deneyim de yaşadım. Çeşit çeşit insan gelip bana hikâyesini anlattı, sanki anlata anlata üzerinden geçtikleri bir köprüydüm ben; sonra da çekip gittiler ve bir daha da geri dönmediler. Bu arada ben ağzımı sımsıkı kapalı tuttum, tek bir şey bile demedim. Böylece yirmili yaşlarımın sonlarına geldim.

Şimdi, size hikâyemi anlatacağım.

Elbette, hikâyemi anlatıyorum diye bu herhangi bir sorunu çözdüğüm anlamına gelmesin ya da anlatmayı bitirdiğimde bir şekilde başka biri falan olacağım da yok. Çünkü, yazmak, kendi kendine terapi uygulamak değil sonuçta, olsa olsa kendi kendine terapi yapmaya yönelik zayıf bir deneme olabilir, o kadar.

Dürüstçe yazmak çok zordur. Dürüst olmaya çalıştıkça, sözcüklerin karanlığın içine doğru kayıp gidiyormuş gibi olur.

Mazeret üretmek gibi bir niyetim yok ama şu anda bunları yazarken elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum. Söyleyecek başka bir şey yok. Yine de şöyle düşünmeden edemiyorum: Eğer her şey yolunda giderse çok ileride, yıllar ya da onyıllar sonra, bir gün gelir ve ben kurtulmuş olduğumu keşfedebilirim belki de. Ve o zaman, fil tekrar ovalara döner ve ben de dünyayı çok daha yetkin cümlelerle anlatabilirim.

* * *

Yazmak hakkında bildiklerimin çoğunu Derek Hartfield'dan öğrendim. Hemen hemen her şeyi demek daha doğru olur belki de. Ne yazık ki, Derek Hartfield'ın kendisi tam manasıyla "kısır" bir yazardı. Eserlerini okursanız siz de anlarsınız. Cümleleri anlaşılmazdır, olay örgüsü dağınık, konuları da çocuksudur. Bunlara rağmen kelimeleri silah olarak kullanabi-

len nadir savaşçılardan biriydi o. Hemingway, Fitzgerald ve o dönem yazarları ile kıyaslandığında bile onun yazılarındaki saldırganlığın şiddetinin hiç eksilmediğini düşünüyorum. Ne yazık ki, yaşamı boyunca Hartfield'ın karşısına tartışabileceği bir kişi bile çıkmamıştı. Zaten, kısır olmak da böyle bir şey olmalı.

Sekiz yıl iki ay boyunca o bu kısırlıkla savaşını sürdürdü ve sonra da öldü. 1938 yılının Haziran ayında, güneşli bir pazar sabahı, sağ elinde sımsıkı tuttuğu Hitler'in portresi, sol elinde açık bir şemsiyeyle Empire State Binası'nın çatısından aşağı atladı. Yaşamı gibi, ölümü de dikkat uyandırmadı.

Hartfield'ın baskısı tükenmiş ilk romanına tesadüfen denk gelmiştim; ortaokul üçüncü sınıfın yaz tatilinde olduğumuzu hatırlıyorum, o günlerde apışsaramda çok kötü mantar olmuştu. Bana o kitabı veren amcam, üç yıl sonra bağırsak kanserine yakalandı. Tüm bedeni boydan boya, parça parça kesildi, vücudunun giriş ve çıkış yerlerine plastik borular takıldı, ıstırap çekerek öldü. Onu son görüşümde, teninin rengi kırmızımsı kahverengiye dönmüştü, bu haliyle kurnaz bir maymunu andırıyordu.

* * *

Üç amcam vardı, biri Şanghay varoşlarında ölmüştü. Savaş bittikten iki gün sonra kendi gömdüğü mayınlardan birine basmıştı. Hayatta olan tek amcam, üçüncü amcam, bir sihirbazdı ve Japonya'daki kaphıcaları da içine alan turlar yapıyordu.

* * *

Hartfield iyi yazabilmek üzerine şunları söyler:

“Yazmak dediğimiz şey aslında kendin ile seni saran olay-

lar arasındaki mesafeyi korumaktır. Gerekli olan şey sezgiler değil, *cetveldir*.” (*İyi Hissetmenin Nesi Kötü?*, 1936)

Başkan Kennedy’nin öldüğü yıld; elimde çekine çekine tuttuğum cetvelle ben de çevremdeki dünyaya korku içinde bakmaya başlamıştım, bundan on beş yıl önceydi. Bu on beş yıl zarfında ne kadar da çok şeyden vazgeçmiştim. Motoru bozulmuş bir uçakta ağırlığı azaltmak için önce eşyaları, sonra koltukları, son olarak da zavallı kadın kabin görevlilerini uçaktan atar gibi on beş yıl boyunca mümkün olan her şeyden kurtulmuş ama onların yerine neredeyse hiçbir şey koymamıştım.

Bu yaptığım doğru bir şey miydi, emin değilim. Rahatlamış olduğum kesindi ama yaşlanıp ölme vakti geldiğinde benden geriye ne kalacağını düşündüğümde çok korkuyordum. Cesedim yakıldıktan sonra kemiklerimden tek biri bile kalmayacaktı geriye.

“Kalpleri karanlık olanlar kötü rüyalar görür. Kalpleri çok daha karanlık olanlar ise rüya bile görmezler” derdi her zaman rahmetli büyükannem.

Büyükannemin öldüğü gece, ilk yaptığım, ellerimi uzatıp onun gözkapaklarını nazikçe kapatmak olmuştu. Gözlerini kapatınca, yetmiş dokuz yıl boyunca süren rüyası, sanki asfalta düşen yaz yağmuru gibi sessizce yok olmuş ve geriye hiçbir şey kalmamıştı.

* * *

Yazmak üzerine bir şey daha söyleyeyim. Bu son.

Benim için yazmak son derece ıstırap verici bir eylemdir. Bir ay zaman harcayıp tek satır bile yazamadığım olur; bazen de üç gün üç gece boyunca hiç durmadan yazıp, sonra yazdıklarımı okuduğumda tamamen çuvalladığımı fark ederim.

Tüm bunlara rağmen, yazmak eğlenceli bir uğraştır. Çün-

kü yaşımanın zorluklarıyla karşılaştırıldığında, yazmaya anlam yüklemek çok daha kolaydır.

Ergenlik zamanlarımdı sanıyorum, bu gerçeği fark ettiğimde öyle afallamıştım ki bir hafta boyunca ağızmdan tek kelime çıkmamıştı. Biraz aydınlanırsam dünya benim istediğim gibi olacak, tüm değer sistemi değişecek, zamanın akışı başka bir hal alacaktı... Böyle olacağını sanıyordum.

Bunun bir tuzak olduğunu anlamam ne yazık ki çok sonraları oldu. Bir defter sayfasının ortasına bir çizgi çekmiş, çizginin sol tarafına kazandıklarımı, sağ tarafına ise kaybettiğilerimi yazmıştım. Kaybettiğim şeyler, üzerine basıp un ufak ettiklerim, özellikle gözden çıkardıklarım, feda ettiklerim, aldatıklarım... Yaza yaza bitirememiştim.

Farkında olmak için uğraştığımız şeyler ile gerçekten farkında olduğumuz şeyler arasında derin bir uçurum vardır. Kullandığımız cetvel ne kadar uzun olursa olsun, bu derinliği ölçmek mümkün değildir. Benim buraya yazabildiklerim, bir listeden fazlası değil. Bu liste bir roman olmadığı gibi ne edebiyattır ne de sanat. Sayfasının ortasına tek bir çizgi çizdiğim bir defterdir bu. Yine de bundan küçük bir ders çıkarılabilir belki de.

Eğer sanat ve edebiyat arıyorsanız, antik Yunanların yazdıklarını okuyabilirsiniz. Gerçek sanatı doğurmak için, kölelik sistemi olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Antik Yunanlar da böyle düşünüyorlardı; köleleri tarlalarını ekip biçerken, yemeklerini hazırlayıp gemilerinde kürek çekerken şehirliler Akdeniz güneşinin altında kendilerini şüre verip matematikle uğraşıyorlardı. Onlar için sanat, böyle bir şeydi.

Gece yarısı saat üçte uyanıp buzdolaplarını karıştıran türde insanlar, ancak bu kadarını yazabilirler.

Ve ben de onlardan biriyim.

Bu hikâye 8 Ağustos 1970 tarihinde başlıyor ve on sekiz gün sonra sona eriyor. Diğer bir deyişle, aynı yılın 26 Ağustos'unda.

“Bütün zenginler bok yesin!”

Fare, ellerini bar tezgâhına koymuş, bana doğru öfkeyle bağırarak bunları söyledi.

Ya da Fare’nin bağırdığı, arkamda duran kahve değirmeniydi belki. Fare’yle barda yan yana oturuyorduk, neden bana dönüp böyle bağırsındı ki? Her ne ise, yüksek sesle bağırdıktan sonra Fare, her zamanki gibi kendinden memnun bir ifadeyle, iştahla birasını içti.

Dahası, etrafta onun bağırışını dikkate alan kimse de olmamıştı. Küçük bar, müşterilerle doluydu ve herkes birbiriyle aynı şekilde bağırpıp çağırarak konuşuyordu. Sanki batmakta olan bir gemideki yolcular gibiydiler.

“Asalaklar” dedi Fare tiksintiyle başını sallayıp.

“Bunlar hiçbir şey yapmaz. Şu zengin tiplere baktıkça sinirden kuduruyorum.”

Dudaklarımı bira bardağının kıyısından çekmeden başımla sessizce onayladım onu. Fare başka bir şey demedi, tezgâha koyduğu ince parmaklı ellerini inceliyordu, sanki bir şenlik ateşinde ısıtır gibi öne arkaya çevirip duruyordu ellerini. Ben onun parmaklarına bakmaktan vazgeçip ta-

vana doğru kaldırdım başımı. On parmağının her birini tek tek kontrol etmedikçe sonraki konuya geçmezdi. Hep böyle yapardı zaten.

O yaz boyunca, Fare ile ikimiz sanki bira tarafından ele geçirilmiş gibi yirmi beş metre uzunluğundaki bir yüzme havuzunu dolduracak kadar bira içmiştik, yediğimiz fıstıkların kabukları da J'nin Bari'nin bütün zeminini beş santim kalınlığında kaplardı. O yaz sıkıntıdan ölmüştük ve hayatta kalmamızın tek yolu da buydu.

J'nin Bari'nde tezgâhın arkasına sigara dumanından rengi atmış bir gravür asılıydı, sıkıntıdan ölecek gibi olduğumda saatlerce, hiç usanmadan o resme bakardım. Rorschach testlerinde kullanılan şekilleri andıran bir gravürdü bu; benim oturduğum yerden bakınca, resimde, karşı karşıya oturmuş iki yeşil maymun, birbirlerine havası inmiş iki tenis topunu fırlatıyor gibiydi.

Bunu barmen J'ye söylediğimde, bir süre gözünü ayırmadan o da resme baktı; sonra, *Öyle görünüyor*, dedi ilgisiz bir sesle.

“Neyi sembolize ediyorsun acaba?” diye sordum.

“Soldaki maymun sensin, sağdaki de benim. Ben sana bira veriyorum, sen de bana para atıyorsun.”

Vay be, dedim içimden, biramdan bir yudum daha aldım.

“Sinirleniyorum.”

Fare parmaklarına bakmayı bitirdikten sonra demişti bunu.

Bu, Fare'nin zenginlere ilk saydırması değildi, onlardan gerçekten nefret ediyordu. Fare'nin yaşadığı bölge oldukça zengin bir semtti, bu durumu ona her hatırlattığımda, “Benim suçum değil ki” derdi. Bazen (birayı çok kaçırdığım zamanlarda), “Hayır, bu senin suçun” der ve sonrasında da kendimi kötü hisse derdim. Fare'nin dediğinde de mantıklı bir yan vardı çünkü.

“Neden zenginlerden nefret ediyorum biliyor musun?”

O gece Fare böyle devam etti. Konunun bu noktaya kadar gelmesi bir ilkti.

Bilmiyorum, der gibi başımı salladım.

“Açık konuşayım, zenginlerin hiçbir halattan anladıkları yok çünkü. Bir el feneri ve cetvel olmadan kendi popolarını bile kaşıyamaz onlar.”

Açık konuşayım, onun kullanmayı sevdiği bir tabirdi.

“Ee?”

“Evet. Onlar önemli hiçbir konuya kafa yormazlar. Düşünüyormuş gibi yaparlar sadece... Neden böyle yaparlar sence?”

“Neden acaba?”

“Gereği yoktur da ondan. Kuşkusuz zengin olmak için biraz zekâ gerekir ama zengin olduktan sonra artık hiçbir şeye gerek kalmaz. Tıpkı yapay uyduların benzine ihtiyacı olmaması gibi. Bir uydunun aynı yerde dönüp durması yeterlidir. Ama ben öyle değilim, sen de öyle değilsin. Biz yaşamak için düşünmek zorundayız. Yarın havanın nasıl olacağından küvetin tıpa ölçüsüne kadar. Öyle değil mi?”

“Öyle gibi” dedim.

“Tam da öyle.”

Fare, söylemek istediği kadarını söyledikten sonra cebinden kâğıt mendil çıkarıp sesli bir şekilde içine sümküdü. Fare’nin söylediklerinin ne kadarında ciddi olduğunu pek kavrayamamıştım.

“Ne var ki, eninde sonunda herkes ölür” dedim onu konuşturmak için.

“Orası öyle. Herkes bir gün ölür. Ama ölene kadar bir şekilde elli yıl falan yaşamak zorundasındır ve bir sürü şeyi düşünerek elli yıl geçirmek, açık konuşayım, hiçbir şey düşünmeden geçireceğin beş bin yıldan çok daha yorucudur. Sence de öyle değil mi?”

Öyleydi.

Fare ile ilk defa üç yıl önce baharda karşılaşmıştım. O yıl üniversiteye başlamıştık ve ikimiz de zilzurna sarhoştuk. Bu yüzden, nasıl oldu da sabahın dördünde kendimizi Fare'nin siyah Fiat 600'ünde bulduk, hiç hatırlamıyorum. Ortak bir arkadaşımız falan tanıştırmıştı herhalde.

Her ne ise, körkütük sarhoştuk ve hız göstergesi saatte seksen kilometreyi gösteriyordu. Bir anda parkın çitlerini kırıp açelyaları ezerek bir taş sütuna çarptık, tek bir sıyrık bile almadan kurtulmamız gerçekten büyük şanstı.

Şoku atlatınca, içine göçmüş kapıyı tekmeleyerek açtım, dışarı çıktım. Fiat'ın motor kapağı on metre ötedeki maymun kafeslerinin önüne uçmuş, ön ızgara ise tam olarak, çarptığımız taş sütunun şeklini almıştı. Ansızın uyanmak zorunda kalan maymunlar asabi sesler çıkarıyorlardı.

Fare, iki eli direksiyonda öne doğru eğilmişti, yaralanmış gibi görünmüyordu ama bir saat önce yediği pizzayı ön panelle kusmuştu. Arabanın tavanına tırmanıp *sunroof* tan sürücü koltuğuna baktım.

“İyi misin?”

“Evet ama içkiyi biraz fazla mı kaçırmışız nedir! Böyle kusmazdım pek.”

“Dışarı çıkabilecek misin?”

“Çeksene beni.”

Fare motoru kapatıp ön panelden sigara paketini aldıktan sonra, ellerimden tutarak tavana doğru tırmandı. Fiat’ın tavanında yan yana oturup başımızı göğe kaldırdık, gün ağarmaya başlamıştı, konuşmadan bir sigarayı söndürüp diğerini yaktık. Nedense birden aklıma Richard Burton’ın başrolünü oynadığı bir savaş filmi gelmişti, tank kumandanıydı Burton filmde. Fare’nin o sırada ne düşündüğünü bilmiyordum.

“Ne kadar da şanslıyız” dedi Fare beş dakika sonra. “Baksana, tek bir çizik bile yok vücudumuzda. İnanabiliyor musun?”

Başımla onayladım. “Ama araba mahvoldu.”

“Endişelenme. İnsan yeni bir araba alabilir ama şansı parayla satın alamaz.”

Çok şaşırmıştım bu dediklerine, yüzüne bakakaldım.

“Sen zengin misin?”

“Öyle gibi.”

“Ne iyi.”

Fare bir şey demedi, hoşnutsuz bir şekilde başını sallamakla yetindi. “Her ne ise, biz şanslıyız.”

“Öyleyiz.”

Fare, tenis ayakkabılarının tabanıyla sigaraya basıp söndürdü, izmariti maymun kafeslerine doğru fırlattı.

“Baksana, biz artık bir takım olduk, değil mi? Bundan sonra artık her şey hep iyi olacak.”

“İlk olarak ne yapacağınız peki?”

“Bira içelim.”

Yakınlardaki bir otomattan yarım düzine kutu bira alıp denize kadar yürüdük, kumlara uzanıp denize bakarak içip bitirdik hepsini. Harika bir hava vardı.

“Bana ‘Fare’ diyebilirsin” dedi.

EVREN

Herkes yürekte verdiğinin karşılığını alır.

Kesinlikle güzel biri değildi. Ancak “güzel biri değildi” demekle ona haksızlık etmiş olurum. “O, kendine yakışır güzelliğe sahip biri değildi” demek daha doğru bir ifade olur. Tek bir fotoğrafı var bende. Fotoğrafın arkasında tarih ve not da var; 1963 Ağustos. Başkan Kennedy’ nin başından vurulduğu yıl. Sahildeki dalgakırana oturmuş, biraz keyifsiz bir şekilde gülümsüyor. Saçı Jean Seberg modelinde kısıp kesilmiş, kırmızı çizgili kumaştan, uzun kollu bir elbise giymiş. Hem biraz tuhaf, hem de güzel görünüyor. İnsanın yüreğine dokunan bir güzellik bu. Kız arkadaşımın neden öldüğünü kimse bilmiyor. Kendisinin bilip bilmediğinden de şüpheliyim nedense.

tavsiye edilen
satış fiyatı:

₺ 185

Haruki Murakami’nin yirmili yaşlarının sonunda yazdığı, çevrilmesine yıllar sonra izin verdiği ilk romanı *Rüzgârın Şarkısını Dinle* Murakami okurlarını şaşırtacak ipuçlarıyla dolu...